

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2019/20:23

Fredagen den 14 februari

---

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

Finansminister Magdalena Andersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 21 januari 2020

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 18 februari 2020

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Jag välkomnar finansminister Magdalena Andersson och statssekreterare Max Elger med medarbetare till EU-nämnden.

Vi börjar som vanligt med återrapport.

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag har ingenting att säga om den skriftliga rapporten. Däremot kanske jag ska säga något om det eurogruppsmöte i inkluderande format som hölls i anslutning till detta. Man diskuterade arbetsplanen för våren, och det var fyra frågor som man kom överens om hur man ska jobba med.

En fråga gäller att man vill nå en överenskommelse om de utestående frågorna i ESM, Europeiska stabilitetsmekanismen, och detta vill man göra i mars. Man vill också under våren fortsätta diskussionerna om bankunionen, och det vill man återkomma till på eurotoppmötet i juni. Därutöver vill man försöka att nå en överenskommelse om de utestående frågorna i det så kallade BICC, i budgetinstrumentet, i februari. Dessutom vill man jobba med frågan om eurons internationella roll.

Detta innebär att det på mötet nästa vecka återigen kommer att hållas ett euromöte i inkluderande format. Då handlar det om BICC. Den del som kommer att diskuteras är inte den del som har varit viktig för oss, nämligen att vi inte ska vara med och betala. Man kommer i stället att diskutera det mellanstatliga avtal som det har talats om, där det finns möjlighet för euroländerna att skjuta till ytterligare medel till detta instrument. Det finns en utgångspunkt i den ståndpunkt som förankrats i riksdagen, senast i finansutskottet den 8 oktober.

Utöver att diskutera BICC och den del av detta som handlar om det mellanstatliga avtalet har Sverige och Danmark blivit ombedda av eurogruppens ordförande att kort redogöra för de utredningar om bankunionen som har gjorts i både Sverige och Danmark. Där kommer vi att berätta om den analys som har gjorts i den svenska SOU:n. Utredningen har ju inte lämnat någon rekommendation, utan det har varit en analys av för- och nackdelar. Detta kommer vi att berätta om.

Anf. 3 JAN ERICSON (M):

Jag är lite nyfiken på en annan fråga, nämligen den gröna dealen. Om man tittar och läser lite mellan raderna – och det gäller även det som står tydligt – ser man att det verkar råda stor oenighet om huruvida detta är pengar som ska rymmas inom befintlig budget eller pengar som ska läggas utanför densamma. Olika länder verkar ha lite olika syn på det här beroende på om de vill ha mer pengar eller betala mindre.

Det verkar som att det kan handla om ett par miljarder för svensk del om det skulle hamna utanför budgeten. Jag undrar hur ni bedömer läget och vart detta kan vara på väg att ta vägen.

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Detta är ingenting som kommer att diskuteras på eurogruppsmötet i inkluderande format, utan det kommer att handla om det mellanstatliga avtalet mellan euroländerna. Det är ingenting som berör Sverige eller långtidsbudgeten.

Anf. 5 JAN ERICSON (M):

Jag tänkte på detta i samband med återrapporten; det finns ju med i handlingarna. En del länder vill ha in dessa pengar innanför ramen för befintlig budget; andra länder vill att de ska ligga utanför och adderas till befintlig budget. I så fall kan det handla om ett par miljarder extra för svensk del som vi ska vara med och betala. Jag undrar hur läget är i dessa diskussioner.

Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Läget vad gäller långtidsbudgeten är att länder står mycket långt ifrån varandra. Sverige är tillsammans med våra frugal four-vänner de som driver på hårt för att budgeten ska hållas inom rimliga ramar och för att vi ska rätta munnen efter matsäcken. Självklart kommer vi att behöva ställa om våra samhällen, men vi lägger ju väldigt mycket pengar på investeringar. Det finns goda möjligheter att göra omprioriteringar och att se till att de investeringar vi gör är gröna. Vi driver även fortsättningsvis en mycket budgetrestriktiv linje i MFF-diskussionerna.

Anf. 7 ORDFÖRANDE:

Vi tackar för återrapporten.

Vi går in på rådsdagordningen och börjar med punkt 3, Övriga frågor.

Anf. 8 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Jag har ingenting att tillägga på denna punkt.

Anf. 9 ORDFÖRANDE:

Då tackar vi för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Den europeiska planeringsterminen 2020.

Jag tror att finansministern tänker föredra punkterna a, b och c samlat. För enkelhetens skull tänker jag dock ta alla beslut var för sig, så att ni vet när ni diskuterar. Men vi tar hela diskussionen samlat.

Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Detta är rapporter och rekommendationer som publicerades den 17 december och som sedan presenterades på Ekofinmötet i januari.

A-punkten handlar om slutsatser om kommissionens tillväxtstrategi för 2020. I de föreslagna slutsatserna ställer sig rådet bakom kommissionens inriktning för den ekonomiska politiken, som sätter miljömässig hållbarhet, produktivitetsförbättringar, rättvisa och makroekonomisk stabilitet i fokus. Man betonar även vikten av att främja investeringar av hög kvalitet och strukturreformer samt vikten av att säkerställa sunda offentliga finanser i medlemsstaterna.

Regeringen kan ställa sig bakom slutsatserna i strategin. Regeringen välkomnar strategin och kan på ett övergripande plan ställa sig bakom de prioriteringar som kommissionen föreslår. Vi menar att det är viktigt att terminen även fortsättningsvis fokuserar på sina kärnuppgifter men också respekterar fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna.

Därutöver stöder regeringen kommissionens ambition att integrera hållbarhet i terminen.

Anf. 11 ORDFÖRANDEN:

Det var a-punkten, om jag uppfattade finansministern rätt.

Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den andra punkten handlar om kommissionens förvarningsrapport. I slutsatserna välkomnar man rådets rapport och instämmer överlag i kommissionens analys. Man noterar att kommissionen ska genomföra fördjupade granskningar av 13 medlemsstater, däribland Sverige.

Vi kan ställa oss bakom rådsslutsatserna i denna rapport.

Den tredje och sista punkter är en rekommendation till euroområdet. Där är det bara euroländerna som har rösträtt.

Anf. 13 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Sverigedemokraterna brukar anmäla en avvikande mening, och vi gör det både på a-punkten och på b-punkten.

I utkastet till Ekofinrådets slutsatser står det på punkt 14 att man betonar att omställningen till klimatneutralitet kräver en genomgripande omvandling av hela ekonomin. Vi tycker att detta är för diffust, så vi vill anmäla en avvikande mening.

Jag har fler punkter, men jag ska inte ta upp tid med att dra dem.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

Kan du säga någonting om b-punkten, om du hade en avvikande mening även där?

Anf. 15 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Vi tycker att det är bra att regeringen vill hålla en uppdelning mellan EU och medlemsländerna, men vi tycker också att det är för diffust. Vi vill därför anmäla en avvikande mening.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar dagordningspunkt 4 a med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från Sverigedemokraterna.

Dagordningspunkt 4 b sammanfattar jag med att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening anmäld från SD.

På dagordningspunkt 4 c konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning – eller rättare sagt tackar jag i stället för informationen!

Vi går vidare till dagordningspunkt 5, Bedömning av den ekonomiska styrningen – meddelande från kommissionen.

Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Den 5 februari publicerade kommissionen en översyn av den ekonomiska styrningen, och det är den som man nu ska informera rådet om. Enligt lagstiftningen ska kommissionen genomföra en översyn av det vi kallar sex- och tvåpacken vart femte år. Dessa sex- och tvåpack innefattar ett antal reformer av stabilitets- och tillväxtpakten samt i utförandet av det makroekonomiska obalansförfarandet.

Kommissionens syfte med denna översyn är att se om ramverken uppnår de huvudsakliga mål som man har. Kommissionen konstaterar att de offentliga finanserna i EU:s medlemsstater har förbättrats och att flera obalanser har åtgärdats sedan dessa reformer genomfördes. Samtidigt har skuldminskningen inte varit tillfredsställande i alla medlemsstater, och det kvarstår obalanser.

Kommissionen menar också att de reformer av pakten som gjorts har gjort ramverket mer komplext.

I översynen lämnar kommissionen ingen direkt rekommendation, utan man säger att man avser att inleda konsultationer med medlemsstater, nationella parlament, akademien och andra berörda parter för att diskutera potentiella reformer av den ekonomisk-politiska styrningen. Efter konsultationerna kommer man i slutet av detta år att reflektera över potentiella framtida steg.

Regeringen välkomnar att man vill inleda konsultationer med berörda parter och betonar vidare att ramverket är en fråga för EU som helhet – för alla medlemsländer – och att detta bör återspeglas i arbetet med översynen framöver.

Generellt menar regeringen att det är viktigt att gemensamt överenskomna regler efterlevs. Här brukar jag betona att det inte spelar så stor roll vilka regler vi har så länge de inte efterlevs och att det är viktigt att fokusera på regelefterlevnad.

Vi tycker också att det är viktigt att denna pakt fokuserar på huvuduppgiften, nämligen att främja sunda offentliga finanser och att säkerställa skuldållbarhet.

Vidare tycker vi att det är viktigt att ramverket kan tillämpas på ett förutsägbart och transparent sätt samt att det – vilket det genom detta i större utsträckning gör – säkerställer likabehandling mellan medlemsstaterna.

Anf. 18 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6 om förberedelser inför G20-mötena i februari.

Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Här ska vi förbereda EU:s gemensamma positioner inför detta möte. På mötet väntas man diskutera det globala ekonomiska och handelspolitiska läget, internationell beskattning och reformarbete på finansmarknadsområdet.

I utkastet till våra gemensamma positioner betonar man vikten av ett regelbaserat multilateralt handelssystem och understryker vikten av att nå en global och konsensusbaserad överenskommelse om beskattning av den digitala ekonomin.

Inom ramen för OECD:s arbete på finansmarknadsområdet upprepar man uppmaningen att integrera arbetet med hållbar finansiering och klimatrisker i G20:s agenda. Vad gäller IMF ger man fullt stöd för ett starkt IMF som också har tillräckliga resurser. Jag understryker dess centrala roll i det globala finansiella systemet.

Regeringen kan ställa sig bakom detta utkast.

Anf. 20 JAN ERICSON (M):

Jag har inga synpunkter på ståndpunkten, men jag är lite nyfiken på detta med digital beskattning. Det verkar vara en klok linje att driva att detta ska göras inom ramen för OECD, men jag undrar hur Sveriges position ser ut totalt sett.

Är vi positiva till en sådan här digital beskattning över huvud taget, eller är det en nödutgång att lägga det under OECD och att på den vägen försöka neutralisera frågan? Vad jag kan bedöma är Sverige inte ett land som skulle tjäna på att man inför ett sådant regelverk, utan vi skulle väl snarare förlora på det eftersom vi har ganska många företag som jobbar i dessa verksamheter. Jag är lite nyfiken på hur vi driver positionen i EU.

Anf. 21 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Vi är i stort sett positiva till en beskattning inom OECD. Men jag har två frågor: Hur säkerställer regeringen att beskattningsrätten stannar kvar i de enskilda medlemsländerna? Och hur långt sträcker sig EU:s förhandlingsmandat när det kommer till utformningen av en eventuell digital skatt?

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Vad gäller beskattning på den digitala ekonomin var Sverige ett av de länder som stoppade det på EU-nivå, så vi har verkligen stuckit ut hakan i frågan till vissa andra länders mycket stora frustration.

Vi har hela tiden argumenterat för att den här frågan är bättre att diskutera på OECD-nivå, eftersom OECD är det organ som är internationellt ansvarigt för hur vi sköter den internationella beskattningen. Där pågår ett mycket omfattande arbete i OECD just nu. Det är ju inte bara digital beskattning som diskuteras där. Alla de länder

som under lång tid har arbetat för att mer beskattningsrätt ska flyttas från länderna där värdet skapas till länderna där varorna konsumeras nu använder digital beskattning som ett argument för det som man alltid har velat.

Sverige är oerhört involverat i den här frågan på OECD-nivå. Jag vill understryka att världens stora länder, liksom de stora internationella näringslivsorganisationerna, är mycket entusiastiska inför att göra förändringar i detta.

EU har inte ett gemensamt förhandlingsmandat i OECD, utan i OECD förhandlar vi som enskilda länder. Det är något som Sverige tycker är bättre, för vi har olika ståndpunkter i den här frågan i EU. Den svenska utgångspunkten i OECD är att beskattning bör ske där värde skapas. Det tycker vi är det mest logiska, men det är också bra för världens globala ekonomiska utveckling långsiktigt.

Anf. 23 ORDFÖRANDEN:

Därmed finner jag sammanfattningsvis att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Slutsatser om den reviderade EU-förteckningen över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. Det finns ett utdelat material på bordet.

Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det förväntas bli en A-punkt, men det återstår att se.

Den här listan kommer vi att återkomma till. Vi antog i december 2017 rådsslutsatser kring detta. De länder som man då pekade på hade på hög politisk nivå gjort meningsfulla åtaganden att åtgärda identifierade problem. Dessa länder placerades i en särskild bilaga. Sedan dess har vi utvärderat länderna löpande. Det var en del länder som togs bort från bilagan och andra som hamnade på den svarta listan när vi diskuterade detta för ett år sedan. Den svarta listan har nu åtta jurisdiktioner.

Nu har man gjort en ny uppdatering, och det kommer en ny förteckning som kommer att avspegla den nya uppdatering som har gjorts. Det är ett antal länder som man menar inte har uppfyllt sina åtaganden och därför flyttas till den svarta listan.

Det är så här det är meningen att det ska fungera. Men det är tråkigt att länder hamnar på den svarta listan. Man skulle ju hellre vilja att de levde upp till sina åtaganden.

Vi kan godta rådsslutsatserna.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 8, Rekommendation om beviljande av ansvarsfrihet för kommissionen för genomförandet av budgeten för 2018.

Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Ställningstagandet baseras på revisionsrättens årsrapport om genomförandet av EU-budgeten.

Vårt förslag till ståndpunkt överlades med finansutskottet den 11 februari i år.

Det är 2018 som vi ska titta på. Då var den uppskattade felnivån 2,6 procent. Det är en ökning från 2017, då den var 2,4 procent, men det är inte en ökning som är statistiskt säkerställd.

Över tid är dock trenden tydlig. Felnivån har minskat från 4,8 procent 2012 till 2,6 procent 2018. Det är väldigt positivt att andelen fel har sjunkit, men den är fortfarande över gränsen 2 procent för väsentliga fel.

Revisionsrätten lämnar, som man kallar det för, ett uttalande med reservation vad gäller laglighet och korrekthet. Det är inte ett uttalande helt utan anmärkning, men det är bättre än de tidigare uttalanden som man har lämnat som hette uttalande med avvikande mening, som man gjorde för 2015 och tidigare. Revisionsrätten har också sett den förbättring som har skett.

Regeringen fäster stor vikt vid att medel som hanteras av kommissionen och EU:s institutioner och medlemsstater förvaltas på ett korrekt och effektivt sätt. Eftersom Revisionsrättens årsrapport visar att det skett en förbättring över tid avser regeringen att lägga ned rösterna gällande rekommendationen. Vi ser allvarligt på att felnivån fortfarande ligger över tröskelvärdet 2 procent.

Vi anser att bilagan med rådets kommentarer saknar tillräckliga skrivningar om att genomförandet av EU:s politik bör förbättras och avser därför att lämna ett skriftligt uttalande som bifogas till rekommendationen.

Anf. 27 HAMPUS HAGMAN (KD):

Fru ordförande! Vi kristdemokrater ställer oss bakom regeringens förslag att i år lägga ned rösterna i frågan om kommissionens ansvarsfrihet. Den uppskattade felnivån är ju något högre än föregående år, men den är samtidigt låg i förhållande till hur det har sett ut under många år dessförinnan.

Ett år visar ju inte på en trend, så det är för tidigt att säga om detta är ett trendbrott eller inte. Men vi anser att om felnivån fortsätter att öka bör Sverige inte tveka att återgå till att rösta nej till ansvarsfrihet.

Anf. 28 JAN ERICSON (M):

Också från moderat sida säger vi att vi kan ställa oss bakom detta, och det sa vi även i finansutskottet.

Jag har en liten fråga bara. Möjligen skulle det finnas med någon liten varningsflagga i ståndpunkten för att vi inte utesluter att rösta nej till ansvarsfrihet i framtiden om den här utvecklingen inte förbättras. I finansutskottet fick jag nästan bilden att det var en tanke att man skulle kunna ha med detta. Då lät det som att Nederländerna tänkte rösta nej och att detta kunde vara ett sätt att ge dem lite stöd i den här diskussionen. Men jag kan inte riktigt se att man har fått in det i texten. Jag vet inte om det är nödvändigt, men det vore bra om man kunde lägga till något om att vi inte utesluter att vi röstar nej nästa år om den här utvecklingen fortsätter.

Anf. 29 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Vi anmälde avvikande mening i finansutskottet i tisdags, och den står vi fast vid. När kommissionens eget mål är 2 procent och siffran ligger över det vill vi se ett nej.

Jag tror att Nederländerna har hunnit rösta. Skulle de inte rösta i går eller i onsdags? Jag har för mig att jag fick informationen att de skulle rösta i veckan och undrar om ni vet om de har bestämt sig för ett nej eller om de också lägger ned sin röst. Jag är bara nyfiken på hur det har gått med Nederländerna.

Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nederländerna röstade nej också förra året, och det var första gången som vi bestämde oss för att lägga ned vår röst. Nederländerna har aviserat att de kommer att stå kvar vid sitt nej, så de kommer att göra likadant som förra året.

Vad gäller Jan Ericsons kommentar är vi tydliga med att vi tycker att rådets kommentarer saknar tillräckliga skrivningar om att det behöver ske en förbättring, så jag tycker nog att Jan Ericsons synpunkt återspeglas i ståndpunkten.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt med en avvikande mening från Sverigedemokraterna.

Vi går vidare till punkt 9, Slutsatser om budgetriktlinjerna för 2021.

Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Budgetriktlinjerna gäller alltså EU:s årsbudget för 2021. De tas fram som en vägledning från rådet till kommissionen i deras arbete med att ta fram ett budgetförslag. Budgetförslaget väntas presenteras i maj eller juni.

I riktlinjerna påpekar rådet att den nästkommande fleråriga budgetramen ska respekteras och att budgetprinciper ska följas. Rådet understryker behovet av en ansvarsfull budgetering och tillräckliga marginaler i årsbudgeten.

Regeringen menar att årets budgetriktlinjer återspeglar regeringens ståndpunkt om en mer effektiv och restriktiv budgetpolitik inom EU. Vi avser därför att ställa oss bakom slutsatserna.

Anf. 33 CHARLOTTE QUENSEL (SD):

Jag har läst utkastet till rådsslutsatser. Jag tycker att det är väldigt allmänt hållet och förstår att det är det. Men jag undrar om man i förslaget till budget tar hänsyn till att brexit har skett. Det står "motsvarar de faktiska behoven". Då undrar jag om man stramar åt ordentligt, eftersom vi får mindre pengar att röra oss med. Jag är bara lite nyfiken på tongångarna där nere.

Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Det är allmänt hållet, eftersom länderna har väldigt olika uppfattningar och vi ska enas om en rekommendation.

Det finns också olika åsikter om hur man ska hantera Storbritanniens utträde ur EU. Men exakt vilka ekonomiska konsekvenser det får för 2021 vet vi inte än. Det handlar ju väldigt mycket om hur det avtal som nu ska förhandlas fram mellan EU och Storbritannien kommer att se ut.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 10, Övriga frågor. Finns det något att säga där, finansministern?

2019/20:23

14 februari

Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Nej.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket för i dag.

§ 2 Utrikes frågor

Utrikesminister Ann Linde

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för utrikes frågor
den 20 januari 2020

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för
utrikes frågor den 17 februari 2020

Anf. 38 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, utrikesminister Ann Linde! Vi börjar som vanligt med en återrapport.

Anf. 39 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Jag har ingenting att tillägga förutom det skriftliga som ni har fått.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går in på information och samråd inför FAC den 17 februari. Vi börjar med dagordningspunkt 3, Aktuella frågor.

Anf. 41 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Ordförande! Josep Borrell, den höge representanten, väntas i inledningen till mötet ta upp de aktuella frågorna. Den information vi har fått är att han planerar att ta upp Venezuela, västra Balkan, Mellanöstern och Sahel.

Vi tror att fokus för de frågor han kommer att ta upp vad gäller Mellanöstern kommer att vara Israel, Palestina och Syrien. Borrell är aktiv och engagerad i Israel–Palestina-frågan. Han har uttalat sig nyligen, och han har haft flera möten i frågan vid sitt besök i Washington häromveckan.

När det gäller Syrien är det som sker i Idlib nu helt avskyvärt. Efter nio års konflikt ser vi återigen hur den syriska regimen med hjälp av sina allierade, framför allt Ryssland men också Iran, försöker bomba civilbefolkningen till underkastelse. Resultatet är ytterligare en humanitär katastrof med 700 000 människor som har tvingats på flykt sedan i början av december.

Anf. 42 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Förbindelserna mellan EU och Afrikanska unionen.

Anf. 43 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Rådet ska ha en diskussion om relationen mellan EU och Afrikanska unionen med fokus på förberedelserna för utrikesministermötet mellan EU och AU, som är bekräftat till den 4–5 maj i Kigali och toppmötet i höst.

Rådet förväntas även ta upp EU:s planerade Afrikastrategi. Inga rådsslutsatser förutses.

Kommissionen och flera medlemsstater kommer förmodligen att prioritera den ekonomiska relationen, jobbskapande och migration. Som

jag tog upp inför FAC i december förra året vill regeringen se en heltäckande Afrikastrategi som bidrar till en samstämmig EU–Afrikapolitik och en fördjupad relation mellan EU och AU.

I december tog jag bland annat upp vikten av att handel och ekonomisk tillväxt kombineras med såväl grön tillväxt som anständiga arbetsvillkor liksom betydelsen av att motverka grundorsakerna till irreguljär migration.

Regeringen har genomgående framhållit att frågor om mänskliga rättigheter inklusive hbtq-personers rättigheter, demokratisk utveckling, jämställdhet och rättsstatens principer inklusive korruptionsbekämpning är centrala för EU:s partnerskap med AU. Även ungas deltagande och möjligheter bör framhåvas.

Tillsammans utgör Europa och Afrika nära hälften av FN:s medlemsstater. Regeringen ser också i detta perspektiv AU som en nyckelpartner för EU och vill verka för att partnerskapet ska stärka det multilaterala samarbetet.

Anf. 44 LUDVIG ASPLING (SD):

Nu är ju det här en del av EU:s strategi, men jag tänkte ändå bara nämna detta eftersom det inte nämns i texten.

På migrationsområdet tycker vi att Afrikanska unionen verkar ha gjort ett jättebra jobb när det gäller vidarebosättning av migranter från bland annat Libyen senaste året. Detta är någonting som vi gärna ser att man särskilt stöder.

Om detta inte omfattas av den text som står här vill jag därför anmäla en avvikande mening om att Sverige absolut ska jobba för att EU i större utsträckning ska stödja Afrikanska unionens arbete för vidarebosättning av migranter.

Detta är viktigt, liksom vår gamla käpphäst om återtagande.

Anf. 45 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Jag ser inga problem med att understryka detta i mitt anförande.

Anf. 46 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går till dagordningspunkt 5, Libyen.

Anf. 47 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! När det gäller diskussionen om Libyen förväntas inga rådsslutsatser.

Diskussionen vid FAC lär fokusera på vad EU kan göra för att deeskalera situationen i Libyen och för att främja en politisk lösning. Diskussionen lär också handla om hur den befintliga insatsen Operation Sophia kan bidra till att stärka övervakningen av vapenembargot mot Libyen.

På förbundskansler Merkels initiativ genomfördes den 19 januari ett toppmöte i Berlin med deltagande av bland annat de ständiga medlemmarna av FN:s säkerhetsråd samt FN, EU, AU och Arabförbundet.

Vid mötet kom man överens om att fortsätta diskussionerna mellan parterna om vapenstillestånd under ledning av Unsmil.

Ett första möte genomfördes förra veckan och ska åtföljas av ett andra möte den 18 februari i Genève. Den 16 februari planeras ett uppföljningsmöte till Berlinmötet på utrikesministernivå, och den tyske utrikesministern Maas och den höge representanten Borrell kommer med en uppdatering från det mötet vid FAC.

Efter Berlin har det rapporterats om fortsatta stridigheter i och kring Tripoli, i Misrata liksom attacker mot den civila flygplatsen Mitiga utanför Tripoli.

Trots enigheten vid toppmötet i Berlin rapporterar FN att utländsk personal och material ska ha flugits in till såväl östra som västra Libyen. Mer än ett av de länder som deltog i Berlin sägs ligga bakom. Vi ser legosoldater från bland annat Syrien, Tchad, Sudan och Ryssland.

Externa aktörers inblandning, framför allt Turkiet, Egypten, Förenade Arabemiraten och Ryssland, försvårar en politisk lösning och ökar risken för regional instabilitet.

Regeringen är oroad över den militära upptrappningen i Libyen. Det kan få stora konsekvenser både för den humanitära situationen i Libyen och för hela EU:s södra grannskap.

Regeringen välkomnar ett ökat engagemang från EU till stöd för FN:s ansträngningar och Berlinprocessen för att trappa ned situationen och verka för en politisk lösning. Det är centralt att vapenembargot mot Libyen respekteras och att all extern militär inblandning upphör. Kvinnor måste spela en större roll i alla fredssträngningar. En inkluderande process ökar chanserna till en hållbar fred.

Den höge representanten Borrell var vid FAC den 20 januari tydlig med att han såg Operation Sophia som en viktig pusselbit i uppföljningen av Berlinkonferensen.

Regeringen är positiv till en förlängning av Operation Sophia med ett ökat fokus på att motverka vapen och oljesmuggling. Det är viktigt att ansträngningar för att hitta en lösning på landstigningsfrågan och att återinföra operationens fartyg fortsätter. I dagsläget genomförs främst flygverksamhet för att lösa insatsens uppdrag och motverka människo-, vapen- och oljesmuggling.

Jag kan här också nämna att FN:s säkerhetsråd i onsdags antog en resolution som ställde sig bakom deklarationen från Berlinmötet och uppdrog åt generalsekreteraren att utarbeta en interimrapport om hur FN ska kunna bidra till en effektiv övervakning av en vapenvila i Libyen.

Anf. 48 LUDVIG ASPLING (SD):

Jag vill inte vara för negativ, men jag har en kort fråga om hur vägen framåt egentligen ska se ut. Sedan Berlinkonferensen ser det ju ut som om ännu fler har blivit engagerade i den här konflikten och att både vapen, legosoldater och allt möjligt flyter in i landet trots att man har beslutat om ett embargo.

Vad ska man göra framöver för att få bukt med det här? Det verkar inte riktigt gå. Jag undrar om det finns någon ny strategi och hur man ska gå vidare.

Jag tänkte också fråga om det pågår någon direkt förhandling mellan de två sidorna. De har ju inte riktigt velat prata med varandra förut, och

om man ska få till ett eldupphör måste de ju i alla fall börja ha en direkt förhandling. Är det detta fransmännen håller på med när de bjuder in tjänstemän från Haftarsidan? Finns det någon plan för hur man ska få de här sidorna att börja prata med varandra?

Anf. 49 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V):

Fru ordförande! Vi delar regeringens åsikt att det är viktigt att finna en politisk lösning på konflikten, att vapenembargot respekteras och att all extern inblandning upphör.

Samtidigt anser vi att det finns en hög grad av dubbelmoral i regeringens ståndpunkt när man betonar mänskliga rättigheter och oroar sig för flyktingars situation samtidigt som man samarbetat med Libyens kustbevakning.

Vidare anser vi att regeringens ståndpunkt även bör vara att man på EU-nivå markerar mot den slavhandel som i dag pågår i landet. Jag skulle därför vilja anmäla en avvikande mening.

Anf. 50 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! När det gäller Ludvig Asplings frågor är det Berlinprocessen som är den nya strategin. Det är det som är det nya, och det är det som i onsdags antogs av FN:s säkerhetsråd.

Där handlar det framför allt om att få den utländska inblandningen att sluta. Nu gäller det att EU gör sitt för att betona det här och att inte bara FN:s säkerhetsråd utan också EU stöder detta på alla sätt som man kan. Frankrike är också en del av hela paketet och var också i Berlin.

Den planen finns alltså, och vi vill stödja den. Det är det som är poängen. Men det viktigaste är att få alla de här aktörerna som nu går in igen att sluta.

Svaret på Vänsterpartiets fråga om varför vi ska ge vårt stöd till libysk kustbevakning som sänder tillbaka flyktingar till de här lägren är att detta stöd är till för att den libyska kustbevakningen ska kunna utföra sina uppgifter i enlighet med internationell standard och inte minst rädda liv.

De båtar som människosmugglarna använder sig av är ofta sjöodugliga och fraktar ofta långt fler personer än vad båtarna är avsedda för. Utan den libyska kustbevakningen hade långt fler människor dött på libyskt territorialvatten. Enbart förra året räddades närmare 9 000 migranter.

Man bör också komma ihåg att EU:s engagemang är brett. Det handlar om att rädda liv och skydda de mest sårbara migranterna och flyktingarna, att bekämpa människosmuggling, få ett slut på det godtyckliga förvarstagandet och låta de migranter som vill återvända hem göra det och att öppna säkra vägar för dem som behöver internationellt skydd.

Hittills har EU möjliggjort för 50 000 migranter i Libyen att återvända hem. Därtill kommer 5 000 flyktingar som har kunnat evakueras för att senare vidarebosättas. Sverige deltar aktivt i denna evakueringsmekanism.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning, med en avvikande mening från Vänsterpartiet.

Vi går vidare till dagordningspunkt 6, som handlar om Indien.

Anf. 52 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! Inga rådsslutsatser förutses heller här i diskussionen som gäller EU och Indien.

Anledningen till att frågan kommer upp är det toppmöte mellan EU och Indien – det 15:e i ordningen – som äger rum den 13 mars i Bryssel. EU kommer att representeras av kommissionens ordförande Ursula von der Leyen, EU:s höge representant Josep Borrell och Europeiska rådets ordförande Charles Michel. Den indiska sidan företräds av premiärminister Narendra Modi.

En färdplan 2020–2025 för samarbetet mellan EU och Indien är tänkt att bli ett centralt resultat från toppmötet. Man förbereder ett kort uttalande med fokus på gemensamma intressen. Utöver diskussionspunkten träffar vi även Indiens utrikesminister Jaishankar för en informell lunch.

Jag kommer att framhålla vikten av ett ökat samarbete mellan EU och Indien för att uppnå klimatmålen. Jag kommer också att uppmärksamma den ledarskapsgrupp för industriell omställning som lanserades av Sverige och Indien under klimattoppmötet 2019 och att klimatsamarbetet var i fokus under det svenska statsbesöket i Indien i december 2019.

Indien är en viktig samarbetspartner för EU inom multilaterala frågor, bland annat inom FN-systemet. Vi vill se en ökad dialog mellan EU och Indien om globala och regionala frågor inom fred och säkerhet inklusive cybersäkerhet.

Indien sitter för närvarande i FN:s råd för mänskliga rättigheter i Genève och kommer under 2021 och 2022 att sitta som icke-ständig medlem i FN:s säkerhetsråd.

Mänskliga rättigheter ska vara en viktig del av agendan vid toppmötet. EU har tidigare haft MR-dialog med Indien, som gått i träda sedan 2013. Nu hoppas vi kunna återuppväcka den och därigenom får en plattform för att ta upp frågor om mänskliga rättigheter, däribland kvinnors och flickors rättigheter och jämställdhet samt religionsfrihet. Regeringen kommer även att framhålla vikten av att Indien följer sina internationella åtaganden om medborgarskap och minoriteters rättigheter.

Toppmötet mellan EU och Indien har föregåtts av oro från indisk sida över en debatt som hölls i Europaparlamentet den 30 januari om fem resolutioner som behandlar Indiens nya medborgarskapslagstiftning, Citizenship Amendment Act.

Regeringen välkomnar slutligen en fortsatt diskussion om ett frihandelsavtal mellan EU och Indien. Även om det inte är sannolikt att ett beslut om att återuppta förhandlingarna tas vid toppmötet i mars är det viktigt att diskussionerna om detta ges plats.

Anf. 53 NINA LUNDSTRÖM (L):

Fru ordförande! Jag vill egentligen bara kommentera frågan om det gemensamma uttalandet som EU och Indien gjorde 2017 gällande kvinnors rättigheter. Jag välkomnar därför verkligen att den frågan lyfts upp.

Jag noterade också att vad gäller EU och Afrikanska unionen fanns det väldigt tydliga skrivningar om just kvinnors rättigheter, så jag tycker att det är utmärkt om det kan lyftas fram mot bakgrund av hur utvecklingen har sett ut för kvinnors rättigheter i Indien.

Anf. 54 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Tack, utrikesministern, för föredragningen! Jag tror att min kollega i utrikesutskottet tog upp just frågan om religionsfrihet. Vi har studerat en hel del av den kristna organisationen Open Doors rapporter om situationen när det gäller religionsfriheten, som ju går åt helt fel håll i Indien där BJP och premiärminister Modi tillsammans med den hindu-nationalistiska rörelsen säger att det ska vara hinduer först. Nu har även flera delstater antagit lagar mot rätten att konvertera. Just nu motverkar man inte bara den kristna utan även den muslimska minoriteten. På SVT Nyheter har vi sett en hel del rapporter om hur man har protesterat även från den muslimska gruppen.

Detta är en väldigt allvarlig utveckling, som går i helt fel riktning. Jag noterar att utrikesministern nämnde religionsfrihet. Frågan är om det också är EU:s och inte bara Sveriges ståndpunkt att detta är en viktig fråga.

Anf. 55 HANS ROTHENBERG (M):

Att EU utökar WTO-samarbetet med Indien är i högsta grad önskvärt. Indien är ju ett av de tre stora länder i världen som ofta sätter någon käpp i hjulet när det gäller WTO-överenskommelser. I detta sammanhang handlar det framför allt om Indiens förhållningssätt vad gäller livsmedelslagring. Jag skulle vilja fråga om detta är en fråga som man avser att lyfta fram i arbetet med att hitta ett närmare WTO-samarbete. Om inte vore det önskvärt att utrikesministern lyfte upp den frågan, för den är uppenbarligen en nyckel.

Anf. 56 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Jag kan börja med att understryka det som ledamoten Lundström säger om kvinnors rättigheter, och jag kommer också att lyfta upp det. Trots att diskriminering av kvinnor är förbjuden i lag i Indien har ju kvinnor en väldigt underordnad roll. Det har varit stora protester från inte minst kvinnor i Indien den senaste tiden>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<

När det gäller det Désirée Pethrus sa om religionsfriheten kommer jag att ta upp frågan. Den är väldigt aktuell just nu på ett negativt sätt. Vi har också sett flera rapporter om att antalet hatbrott mot minoriteter, inte minst religiösa minoriteter, ökar stort. Vi har tagit upp detta bilateralt och kommer också att ta upp det i EU.

Hur de andra länderna ställer sig vet jag inte riktigt. Jag skulle bli förvånad om det inte rädde stor enighet om detta – det tror jag. Men jag kan inte säga att jag med säkerhet vet. Vi har inte hört något annat under några förberedande möten, så jag tror att det kommer att komma fram. Men det rör sig inte om rådsslutsatser, utan det gäller att ta upp det under diskussionen. Jag tror också att det är viktigt att ta upp det under lunchen med utrikesministern så han förstår att detta är viktigt för EU.

När det gäller Hans Rothenbergs fråga om handelsfrågorna och livsmedelslagringen tror vi inte att ett återupptagande av förhandlingarna kommer upp nu. Vi kommer bara att understryka hur viktigt detta är.

Livsmedelslagringen är en av de svåraste frågorna i förhandlingarna med Indien. Det har jag själv upplevt många gånger när jag har talat med handelsministrarna. Men den frågan kommer specifikt upp när det är dags för handelsministrarnas möte och inte nu på FAC på måndag. Jag håller

dock helt med om att detta är en väldigt stor stötesten för att det ska bli ett avtal.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Vi går vidare till dagordningspunkt 7, Övriga frågor.

Anf. 58 Utrikesminister ANN LINDE (S):

Fru ordförande! I går fick vi veta att Ungern kommer att lyfta upp att de inte stöder den gemensamma EU-position som följer Världshälsoorganisationens rekommendationer gällande cannabis. Men eftersom cannabis inte är en utrikesministerfråga vet vi inte riktigt varför Ungern ska ta upp detta eller vad de kommer att säga; det är en fråga för socialministrarna. Vi noterar att Ungern har meddelat att de kommer att ta upp cannabis, och så får vi väl se vad som händer på mötet, helt enkelt. Vi anser dock inte att det är en fråga för utrikesministrarna.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Tack så mycket för informationen och för i dag!

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Välkommen hit, utbildningsminister Anna Ekström! Vi börjar som vanligt med återrapport, denna gång från mötet i rådet den 8 november.

Anf. 61 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Jag har inget ytterligare att tillföra när det gäller återrapporten men svarar förstås gärna på frågor.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Vi går in på information och samråd inför mötet i rådet nästa vecka. Vi börjar med dagordningspunkt 3, Resolution om utbildning i den europeiska planeringsterminen.

Anf. 63 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Fru ordförande! Nästa rådsmöte för utbildning äger alltså rum på torsdag den 20 februari i Bryssel. Vi har två punkter på dagordningen. Den första är antagande av en resolution om utbildning i den europeiska planeringsterminen, och sedan är det en riktlinjedebatt som jag återkommer till.

I den resolution som vi ska diskutera är syftet från ordförandeskapets sida att tydliggöra utbildningssektorns koppling till den europeiska planeringsterminen. Nämnden är ju väl medveten om den europeiska planeringsterminen, så jag beskriver inte närmare vad det är.

Bakgrunden till resolutionen är att det kroatiska ordförandeskapet tycker att utbildningsfrågornas betydelse i terminen har ökat. Exempelvis rör allt fler landsspecifika rekommendationer inom terminen just utbildningsområdet. Ordförandeskapet ser ett behov av att se över hur utbildningssektorn kan ges en tydligare roll i arbetsprocessen för terminen.

I resolutionen tas bland annat upp att det är viktigt att ta hänsyn till utbildningssektorn i diskussionerna för att se till att debatten om reformer och investeringar i utbildning är evidensbaserad; det är ju ett behov man ständigt känner. Resolutionen uppmuntrar även till ökad samverkan och informationsutbyte om terminen mellan berörda politikområden och på alla nivåer.

Regeringen har under dessa förhandlingar särskilt verkat för skrivningar som tydliggör vikten av en sammanhållen syn på utbildning och skrivningar om att investeringar i utbildning också bör vara effektiva. Som vanligt har regeringen bevakat att resolutionen respekterar nationell kompetens på utbildningsområdet.

Nu ska jag läsa innantill. Detta är förslaget till svensk ståndpunkt: ”Regeringen välkomnar förslaget till resolution om utbildningens roll i den

europiska planeringsterminen och ambitionen att tydliggöra utbildningssektorns koppling till denna.

Regeringen välkomnar att förslaget till resolution innehåller skrivningar om en sammanhållen syn på utbildning. Det är viktigt att se utbildning och yrkesutbildning inklusive vuxenutbildning som en helhet, inte minst i ljuset av det ökande behovet av livslångt lärande.

Regeringens bedömning är att den föreslagna rådsresolutionen håller sig inom EU:s kompetens på utbildningsområdet.

Regeringen anser att Sverige bör kunna ställa sig bakom ett antagande av rådsresolutionen.”

Anf. 64 ORDFÖRANDEN:

Det var en ganska kort ståndpunkt, men man behöver inte läsa upp ståndpunkterna – vi har dem i handlingarna. Det går bra även utan uppläsning nästa gång.

Då konstaterar jag att det finns stöd för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till dagordningspunkt 4, Kompetensrörlighet – en drivkraft för det europeiska området för utbildning.

Anf. 65 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Tack för det livslånga lärande jag fick där! Jag trodde att jag var tvungen att läsa vartenda kommatecken och att det skulle bli katastrof om jag inte gjorde det. Då vet jag vad som gäller!

Nästa punkt är en riktlinjedebatt om kompetenscirkulation – en drivkraft för det europeiska utbildningsområdet. Denna riktlinjedebatt väntas handla om hur man kan främja en rörlighet inom EU som gynnar alla, både medlemsstater och individer.

Bakgrunden till denna debatt är en känd fråga. Flera EU-länder, bland annat Kroatien, har problem med det som kallas för brain drain eller kompetensflykt, det vill säga att högutbildade personer lämnar landet till förmån för andra länder. Denna kompetensflykt får förstås konsekvenser för utresandeländerna. Det kan handla om brist på kvalificerad arbetskraft och om att man tycker att de investeringar man har gjort i utbildning inte får någon avkastning i landet.

Det kroatiska ordförandeskapet vill diskutera en så kallad balanserad kompetenscirkulation som ett önskvärt alternativ. Kompetenscirkulation kan kortfattat beskrivas som möjligheten för utreseländerna att dra nytta av den kunskap och de erfarenheter som utresande har skaffat sig utomlands. Vi ministrar uppmanas att särskilt reflektera över vilken politik som krävs för att säkerställa en balanserad rörlighet och hur EU:s verktyg på olika sätt kan spela en roll, däribland det europeiska utbildningsområdet och Europauniversiteten.

En reflektion är förstås att det blir viktigt att verkligen balansera. Vi förstår att detta är ett problem för många länder. Vi känner av precis denna diskussion även i Sverige, mellan olika kommuner. Samtidigt blir den svenska ståndpunkten, som utskottet redan har tagit del av, ett väldigt starkt betonande av att fri rörlighet är det som gäller och ska uppmuntras men att vi gärna ställer upp och diskuterar hur olika medlemsländer kan leva så väl som möjligt med den fria rörligheten.

Anf. 66 MARIE-LOUISE HÄNEL SANDSTRÖM (M):

Tack, utbildningsministern, för föredragningen! Som jag sagt tidigare ser vi från Moderaterna givetvis för- och nackdelar med den fria rörligheten, men förstås mest fördelar. Kompetenscirkulation tror vi bara är positivt. Detta med Erasmusprojektet och Europauniversitetet tror jag är väldigt positivt.

Vi ser fram emot en framtida diskussion, men den fria rörligheten är ändå fortfarande det viktigaste.

Anf. 67 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S):

Jag får bara säga trevlig helg till EU-nämnden.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Detsamma! Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Under dagordningspunkt 5, Övriga frågor, fanns det tydligen inget att säga. Tack så mycket för i dag!

§ 4 Allmänna frågor
Statsrådet Hans Dahlgren
Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för allmänna
frågor den 28 januari 2020
Information och samråd inför extrainsatt möte i Europeiska
unionens råd för allmänna frågor den 17 februari 2020

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar EU-minister Hans Dahlgren välkommen.

Först till återrapporten.

Anf. 70 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru ordförande! Jag har inget att tillägga till den skriftliga återrapporten.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Vi går till rådsdagordningens punkt 3, Förberedelser inför Europeiska rådets möte den 20 februari.

Anf. 72 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Det är alltså ett särskilt möte med allmänna rådet nu på måndag, och syftet är att förbereda det extra möte med Europeiska rådet som ska äga rum på torsdag om Europeiska unionens långtidsbudget. Det ska inte fattas några beslut vid mötet på måndag, och det ska inte heller antas några slutsatser från detta möte.

Tanken är att diskussionen ska baseras på det nya förslag till förhandlingsutfall som vi fortfarande väntar på att Europeiska rådets ordförande Charles Michel ska presentera i dag. Jag har ännu inte sett något, så det finns egentligen inget att berätta om innehållet. Vi hoppas dock att det ska komma i hygglig tid idag så att vi också kan skicka det vidare till EU-nämndens ledamöter direkt därefter.

Det vi tills vidare har att förhålla oss till är dels det ursprungliga förslaget från kommissionen, som kom redan i maj 2018 och som har diskuterats i olika omgångar sedan dess, dels det förslag som kom från det finländska ordförandeskapet i december i fjol. Det var första gången det lades fram ett riktigt siffersatt förslag över hela linjen.

Ännu har det inte skett någon verklig förhandling i de stora frågorna i detta förslag. Därför har det inte funnits skäl för någon medlemsstat att ändra sina positioner, och vi har förstas våra riktlinjer som vi håller fast vid.

Vad vi har hört från Europeiska rådets ordförande Charles Michel är att han är besluten att försöka avsluta förhandlingarna vid det möte som börjar nu på torsdag. Jag var med statsministern vid det bilaterala samtal han hade med Charles Michel för tio dagar sedan, och Michel förklarade detta med att EU har många andra stora frågor på sin dagordning. Frågan om relationen till Storbritannien kommer att ta mycket energi i förhandlingsmaskineriet. Det vanliga Europeiska rådet i mars har många stora frågor på dagordningen: digitalisering, utvidgning och ekonomi.

Hans inriktning är alltså att klara av detta på torsdag eller natten till fredag eller fredag eftermiddag eller lördag morgon – eller när det nu kan bli. Om detta är realistiskt eller inte återstår att se.

Utgångspunkten är dock att det måste till ett helt annat förslag från Michels sida för att vi ska kunna godkänna det. Vi ser nämligen tydliga brister i det finländska förslaget, som är det senaste vi har sett på bordet. Det är till att börja med en alldeles för hög nivå, 1,07 procent. Det finns inget sagt i förslaget om rabatter; det står bara en referens till att rabatter kan finnas med i uppgörelsen. Men vi är givetvis angelägna om att vi ska ha det även fortsättningsvis.

Bedömningen är att medlemsstaterna fortfarande står mycket långt från varandra. Ska Europeiska rådet komma nära en uppgörelse i nästa vecka behöver alla medlemsstater kliva ur sina låsta positioner och börja förhandla på riktigt. Jag tror att det kommer att krävas svåra och mödosamma förhandlingar på plats vid Europeiska rådet för att medlemsstaterna ska börja överväga att tala om kompromisser och ge och ta.

Var den kompromiss som eventuellt kan uppnås så småningom kommer att ligga är för tidigt att säga. För alla handlar det om helheten och de olika delarna och om den ger en uppgörelse som upplevs som inte alltför otillfredsställande, för jag tror inte att någon kommer att gå nöjd ur denna förhandling.

För oss är det mest centrala att hålla nere den svenska avgiften, i enlighet med de ståndpunkter som vi har samrått med riksdagen om – och dem har vi ingen anledning att ge upp nu.

Det blir förstås ingen förhandling vid mötet på måndag, som jag ska delta i. Det blir först när stats- och regeringscheferna möts på torsdag, och inför det kommer som ni vet statsministern själv att samråda med er på onsdag eftermiddag.

Anf. 73 JESSIKA ROSWALL (M):

Ordförande! Många länder står långt från varandra och har väldigt olika uppfattningar. För vår del handlar det mycket om volym men även fördelning, som vi inte har talat så mycket om i dag. Vissa saker har dock gått åt rätt håll, men det är långt ifrån tillräckligt.

Det är viktigt att vi fokuserar på att volymen hålls nere men förstås också att den svenska avgiften hålls nere, och rabatterna är en stor del av det.

Jag är glad att regeringen står fast vid den ståndpunkt som vi har förhandlat här i nämnden och som alla utom Liberalerna är eniga om. Jag förstår Michels önskan att försöka nå en överenskommelse, för det finns mycket annat som är viktigt. Det får dock inte ske till vilket pris som helst.

Detta var alltså ingen fråga utan mer ett medskick.

Anf. 74 ANNIKA QARLSSON (C):

Jag tackar statsrådet för föredragningen.

Vi är fler som har hållit utkik i boxen för att se om vi hade något underlag inför dagens möte.

Det är också intressant att fundera på förankringsprocessen. Om ordföranden tänker att han ska avsluta det hela måste också hänsyn tas till de förankringsprocesser som finns i respektive land, och jag vet inte om

de skiljer sig mycket åt. Vi kommer dock att behöva vara med, och det är tufft att ta stora beslut utan att ha tillräckligt med tid att läsa in sig på det hela.

Statsrådet får gärna berätta lite mer om hur denna process kommer att se ut.

Anf. 75 DÉSIRÉE PETHRUS (KD):

Fru ordförande! Jag tackar EU-ministern för föredragningen.

Vi är ju sedan tidigare överens om ståndpunkten. Min fundering handlar om hur diskussionen kommer att gå eftersom detta är enda punkten på dagordningen och ni inte ska ha någon förhandling. Kommer det att bli positionering? Kommer det att bli förklaringar till varandra? Kan statsrådet säga något mer om vad detta möte konkret kommer att innebära?

Anf. 76 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru ordförande! Till Jessika Roswall vill jag säga att jag uppskattar instämmandet i de riktlinjer regeringen har inför dessa möten. Förr eller senare når vi en överenskommelse, men det är helt rätt att det inte får ske till vilket pris som helst. Det får hellre ta några möten till och bli bättre än att vi har ett snabbt avslut. Hänvisningen till att vi har ett fullmatat möte i mars om digitalisering och utvidgning är i och för sig relevant, men då får man väl ordna ett extra möte för att klara av detta. – och det tror jag är vad som kommer att ske.

Annika Qarlsso frågade om förankring. Jämfört med andra länder har Sverige nog den tydligaste kopplingen mellan med regeringen har att säga i en sådan här förhandling och vad riksdagen tycker. Jag vet att flera stats- och regeringschefer har möjlighet att relativt självständigt säga ja eller nej och sedan informera respektive parlament efteråt. Så har vi det inte i Sverige, och jag tycker att vi har en bra ordning. Givetvis kommer vi att ha nära kontakt med EU-nämnden under detta förlopp. Exakt hur det ska organiseras får vi diskutera med ordföranden och kansliet. Vår ambition är självfallet att både ge information och när det finns anledning ha ett nytt samråd.

Så till Désirée Pethrus fråga om vad som kommer att hända på mötet på måndag. Jag föreställer mig att vi då har sett det nya förslaget, och då tror jag att vi vill berätta för varandra hur vi värderar det. Jag skulle bli överraskad om det blir något särskilt positivt inlägg från min sida, för Sverige har ju sina prioriteringar att hålla fast vid. Jag ska givetvis värdera det förslag som kommer i eftermiddag, eller när det nu kommer, utifrån de svenska ståndpunkterna. Jag gissar att det kommer att några timmar för oss allihop att säga detta.

Anf. 77 ORDFÖRANDE:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning.

Då inget finns att säga på punkten Övriga frågor tackar vi statsrådet för idag.

§ 1 Ekonomiska och finansiella frågor

.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	1
Anf. 3 JAN ERICSON (M)	2
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 5 JAN ERICSON (M)	2
Anf. 6 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 8 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 10 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	3
Anf. 11 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 12 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	3
Anf. 13 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	3
Anf. 14 ORDFÖRANDEN.....	3
Anf. 15 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	3
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	4
Anf. 18 ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 19 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 20 JAN ERICSON (M)	5
Anf. 21 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	5
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	5
Anf. 23 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 24 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 26 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	6
Anf. 27 HAMPUS HAGMAN (KD).....	7
Anf. 28 JAN ERICSON (M)	7
Anf. 29 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	8
Anf. 30 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 32 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 33 CHARLOTTE QUENSEL (SD).....	8
Anf. 34 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	8
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 36 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	9

Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	9
§ 2 Utrikes frågor	10
.....	10
Anf. 38 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 39 Utrikesminister ANN LINDE (S)	10
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 41 Utrikesminister ANN LINDE (S)	10
Anf. 42 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 43 Utrikesminister ANN LINDE (S)	10
Anf. 44 LUDVIG ASPLING (SD).....	11
Anf. 45 Utrikesminister ANN LINDE (S)	11
Anf. 46 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 47 Utrikesminister ANN LINDE (S)	11
Anf. 48 LUDVIG ASPLING (SD).....	12
Anf. 49 ANDREAS LENNKVIST MANRIQUEZ (V)	13
Anf. 50 Utrikesminister ANN LINDE (S)	13
Anf. 51 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 52 Utrikesminister ANN LINDE (S)	14
Anf. 53 NINA LUNDSTRÖM (L).....	14
Anf. 54 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	15
Anf. 55 HANS ROTHENBERG (M).....	15
Anf. 56 Utrikesminister ANN LINDE (S)	15
Anf. 57 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 58 Utrikesminister ANN LINDE (S)	16
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	16
§ 3 Utbildning, ungdom, kultur och idrott	17
.....	17
Anf. 60 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 61 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S)	17
Anf. 62 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 63 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S)	17
Anf. 64 ORDFÖRANDEN.....	18
Anf. 65 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S)	18
Anf. 66 MARIE-LOUISE HÄNEL SANDSTRÖM (M).....	19
Anf. 67 Utbildningsminister ANNA EKSTRÖM (S)	19
Anf. 68 ORDFÖRANDEN.....	19
§ 4 Allmänna frågor	20
.....	20
Anf. 69 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 70 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	20
Anf. 71 ORDFÖRANDEN.....	20
Anf. 72 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	20
Anf. 73 JESSIKA ROSWALL (M).....	21
Anf. 74 ANNIKA QARLSSON (C).....	21
Anf. 75 DÉSIRÉE PETHRUS (KD)	22
Anf. 76 Statsrådet HANS DAHLGREN (S)	22
Anf. 77 ORDFÖRANDEN.....	22